

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ
«ОБЛАСНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
ДІТЕЙ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ»**

НАКАЗ

01.09. 2023

м. Дніпро

№ 43/01-04

Про запобігання та протидії
випадків булінгу
серед вихованців та педагогів
КЗО «ОЕНЦДУМ» та філії «Шафран»

Відповідно до абзацу десятого частини третьої статті 26 Закону України «Про освіту», на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2020 року №293 « Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти» з метою запобігання та протидії психологічному, фізичному, економічному чи сексуальному насильству (булінгу, цькуванню) серед учасників освітнього процесу,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити план заходів по запобіганню та протидії булінгу в КЗО «ОЕНЦДУМ» (додаток 1) та філії «Шафран» (додаток 2).
2. Створити та затвердити комісію по протидії проявів булінгу (додаток 3). Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в закладі освіти та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником закладу освіти
3. Керівникам гуртків:
 - 3.1. Приділяти посилену увагу поведінці вихованців на заняттях, моніторити та попереджати прояви булінгу, у разі виявлення - звертатись до вищезазначеної комісії.
 - 3.2. Постійно проводити роз'яснювальну роботу серед гуртківців і батьків вихованців КЗО «ОЕНЦДУМ».

3.3. Запланувати та провести бесіди з гуртківцями із зазначених питань.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника директора з виховної роботи КЗО “ОЕНЦДУМ” Крикун Г.В.

Директор комунального закладу освіти
“Обласний еколого-натуралістичний центр
дітей та учнівської молоді”

Юрій ПЕДАН

З наказом ознайомлені:

Майборода І.О.

Крикун Г.В.

Калашникова Н.Д.

Іванус А.В.

Кондратьєва Т.В.

Положіє Л.В.

Кривуля І.Г.

Лапіна О.П.

Шпітько Н.С.

Рахуба А.А.

Гатило І.С.

Радзіковська Л.О.

Второва М.Є.

Григор'єв Д.В.

Журавель В.Є.

Полога В.А.

Тарасенко Т.В.

Ніколаєнкова О.В.

Василенко В.В.

Раковець О.С.

Додаток 1
до наказу комунального закладу
освіти “Обласний еколого-
натуралістичний центр дітей та
учнівської молоді”
від 01.09. 2023 № 43/01-04

**Склад комісії
по запобіганню та протидії випадків булінгу
серед вихованців та педагогів
КЗО “Обласний еколого-натуралістичний центр
дітей та учнівської молоді”**

1. Педан Ю.Ф., директор – голова комісії
2. Крикун Г.В., заступник директора з виховної роботи – заступник голови;
3. Кондратьєва Т.В., методист – член комісії;
4. Положій Л.В., керівник гуртка – член комісії;
5. Шпітько Н.С., зав.відділом – секретар комісії;

Заступник директора з виховної роботи

Галина КРИКУН

Додаток 2
до наказу комунального закладу
освіти “Обласний еколого-
натуралістичний центр дітей та
учнівської молоді”
від 01.09. 2023 № 43/01-04

ПЛАН ЗАХОДІВ

філії КЗО “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської
молоді” “Шафран” на 2023-2024 н.р. щодо створення безпечного освітнього
середовища та попередження і протидії булінгу.

№ з/п	Зміст заходу	Термін проведення	Відповідальні від філії КЗО “ОЕНЦДУМ” «Шафран»
1	Ознайомлення педагогічного колективу із концепцією “Безпечна і дружня до дитина школа” (БДДШ). Вивчення законодавства України у сфері протидії булінгу. Вивчення методичних рекомендацій щодо впровадження БДДШ.	30.08.2023	Журавель В.Є. Полога В.А.
2	Розробка кейсу інформаційних матеріалів з теми булінгу. Самоосвітня діяльність педагогів.	Протягом року	Педагогічний колектив філії «Шафран»
3	Анкетування педагогів з метою дослідження уявлень щодо розповсюдженості насильства та цькування (булінгу) у молодіжному середовищі	Вересень 2023	Полога В.А.
4	Інтерактивне заняття для педагогів філії “Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід”.	04.10.2023	Журавель В.Є., Полога В.А.
5	Анкетування гурківців з метою моніторингу проявів булінгу в гуртках.	Жовтень 2023	Керівники гуртків
6	Перегляд циклу мультфільмів “Ні – булінгу” https://www.youtube.com/watch?v=UG1-AR7T7X0 https://www.youtube.com/watch?v=W3KItHQZork https://www.youtube.com/watch?v=0Cp8r0MpyaY	Листопад 2023	Керівники гуртків
7	Інтегроване заняття для вихованців дошкільного закладу освіти “Ми – дружні хлопці та дівчата”	Листопад	Василенко В.В., Тарасенко Л.В., Ніколаєнкова О.В.

8	Заняття для молодшої вікової групи “Повага до себе та інших людей”	Січень 2024	Керівники гуртків
9	Заняття середньої вікової групи «Робота над казкою Г.К. Андерсена “Гидке каченя”.	Березень 2024	Керівники гуртків
10	Тренінг “Булінг не для нас”.	Квітень 2024	Журавель В.Є.
11	Семінар- практикум “Стратегія захисту дітей від насильства”. Вивчення досвіду фундації “Даємо дітям силу”.	Травень 2024	Журавель В.Є. Полога В.А.

Завідуючий філією
КЗО “ОЕНЦДУМ” “Шафран”

Владислав ЖУРАВЕЛЬ

Додаток 3
до наказу комунального закладу
освіти “Обласний еколого-
натуралістичний центр дітей та
учнівської молоді”
від 01.09. 2023 № 43/01-04

ПЛАН ЗАХОДІВ
по запобіганню та протидії випадків булінгу
серед вихованців та педагогів
КЗО “Обласний еколого-натуралістичний центр
дітей та учнівської молоді”

№ з/п	Зміст заходу	Термін	Відповідальний
1	Розгляд питань з безпеки життєдіяльності та протидії булінгу під час семінарів для працівників закладів освіти	Протягом 2023-2024	Директор Ю.Ф.Педан, заступники директора
2	Запланувати та провести в гуртках КЗО “ОЕНЦДУМ” виховних бесід	січень 2024	Заступник директора з виховної роботи Крикун Г.В., керівники гуртків
3	Створення та підбір фотоматеріалів та інформаційних матеріалів щодо проявів булінгу у закладі освіти серед учасників освітнього процесу.	листопад-грудень 2023	Заступник директора з виховної роботи Крикун Г.В.
4	Контроль за проявами булінгу в освітньому процесі КЗО “ОЕНЦДУМ”	Протягом 2023-2024	Заступник директора з виховної роботи Крикун Г.В., керівники гуртків
5	Вивчення, узагальнення і пропагування кращого досвіду використання здоров’язберезувальних технологій, заходів проти проявів булінгу в освітньому процесі.	Протягом 2023-2024	Заступники директора

Заступник директора з виховної роботи

Галина КРИКУН

Порядок подання та розгляду, реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в комунальному закладі освіти “Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді” та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

Метою діяльності комісії по запобіганню та протидії випадків булінгу є припинення випадків булінгу в закладі освіти; відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти; оцінка потреб сторін булінгу.

Діяльність комісії здійснюється на принципах: законності, верховенства права, поваги та дотримання прав і свобод людини, неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування), відкритості та прозорості, конфіденційності та захисту персональних даних, невідкладного реагування, комплексного підходу до розгляду випадку булінгу (цькування), нетерпимості до булінгу (цькування) та визначення його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних».

До завдань комісії належать:

1. Збір інформації щодо обставин випадку булінгу в КЗО “ОЕНЦДУМ”;
2. Розгляд та аналіз зібраних матеріалів;
3. У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать: оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, в тому числі із залученням фахівців служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді; визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин; визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу; моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу, заходів виховного впливу та корегування; надання рекомендацій для педагогічних працівників закладу освіти
4. Надання рекомендацій для педагогічних працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками; надання рекомендацій для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менше як двох третин її складу.

Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших заінтересованих осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Порядку, що оформлюється наказом керівника закладу освіти.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;
- ставити питання по суті розгляду;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

- Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в закладі освіти та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником закладу освіти.

Відповідальність за булінг

Відповідальність дитини до 14 років

Згідно з Цивільним кодексом дитина у віці до 14 років має часткову цивільну дієздатність та не несе відповідальності за заподіяну нею шкоду. Тобто за будь-який вчинок дитини, пов'язаний із заподіянням шкоди, відповідатимуть її батьки. Окрім відшкодування вказаної вище шкоди, батьки такої дитини можуть бути притягнуті до адміністративної відповідальності (накладення штрафу) за ст.184 Кодексу України про адміністративні правопорушення, тобто за невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дитини. Також батьками або адміністрацією школи може бути направлена заява до Управління ювенальної превенції Національної поліції (раніше Кримінальна поліція у справах неповнолітніх) для того, щоб поставити на облік дитину, яка вчинила насильство.

Відповідальність підлітка від 14 до 16 років

Чинний Кримінальний Кодекс України вказує вичерпний перелік статей, за які особа у віці від 14 років несе кримінальну відповідальність, наприклад, ст.121 “Умисне тяжке тілесне ушкодження”, ст.122 “Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження”. Тобто, дитина у віці від 14 років до 16 років може бути притягнутою до кримінальної відповідальності, якщо заподіє однокласнику чи будь-якій іншій особі ушкодження, що можуть кваліфікуватися як середньої тяжкості або тяжкі.

Відповідальність підлітка від 16 до 18 років

Учні старшої школи, яким виповнилось 16 років, мають повну деліктоздатність, тобто самі несуть відповідальність за вчинені ними правопорушення та злочини, про що зазначено і в статті 22 Кримінального кодексу України, і в статті 1734 Кодексу України про адміністративні правопорушення..

Новий закон “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)” запровадив адміністративну відповідальність за таке правопорушення.

У тих випадках, КОЛИ БУЛІНГ МАЄ ФІЗИЧНИЙ ХАРАКТЕР і завдає шкоди здоров’ю людини, окрім Адміністративного кодексу, до кривдника застосовується Кримінальний кодекс України.

Для більш розширеної консультації можна зателефонувати до контакт-центру системи безоплатної правової допомоги Міністерства юстиції за номером 0 (800) 213 103, цілодобово та безкоштовно в межах України. В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги по всій Україні ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.

Якщо дитині необхідна психологічна допомога – зверніться на Національну дитячу «гарячу лінію» для дітей та батьків з питань захисту прав дітей за номером 116-111 .

Заступник директора з виховної роботи
комунального закладу освіти
“Обласний еколого-натуралістичний
центр дітей та учнівської молоді”

Галина КРИКУН